EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

5. mai 2011 *

Liidetud kohtuasjades C-230/09 ja C-231/09,

mille ese on EÜ asutamislepingu artikli 234 alusel Bundesfinanzhof (Saksamaa) 31. märtsi 2009. aasta otsustega esitatud eelotsusetaotlused, mis saabusid Euroopa Kohtusse 25. juunil 2009, menetlustes

**Hauptzollamt Koblenz** (C-230/09)

*versus*

**Kurt und Thomas Etling GbR,**

menetluses osalesid:

**Bundesministerium der Finanzen,**

ja

* Kohtumenetluse keel: saksa.

**Hauptzollamt Oldenburg** (C-231/09)

*versus*

**Theodor Aissen,**

**Hermann Rohaan**,

menetluses osales:

**Bundesministerium der Finanzen**,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja esimees A. Tizzano, kohtunikud A. Borg Barthet, M. Ilešič (ettekandja), M. Safjan ja M. Berger,

kohtujurist: J. Mazák,
kohtusekretär: ametnik B. Fülöp,

arvestades kirjalikus menetluses ja 11. mai 2010. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

– Hauptzollamt Koblenz: esindaja: *Regierungsdirektor* C. Busse,

– Kurt und Thomas Etling GbR, esindaja: *Rechtsanwalt* G. Zulauf,

– Hauptzollamt Oldenburg, *Regierungsdirektoren* A. Kramer ja W. Uhlig,

– T. Aissen, esindaja: *Rechtsanwalt* A. Enninga,

– H. Rohaan, esindaja: *Rechtsanwalt* D. Schuhmacher,

– Euroopa Komisjon, esindajad: G. von Rintelen ja H. Tserepa-Lacombe,

olles 14. septembri 2010. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

**otsuse**

1 Eelotsusetaotlused käsitlevad seda, kuidas tõlgendada nõukogu 29. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1788/2003, millega kehtestatakse tasu piima- ja piimatootesektoris (ELT L 270, lk 123, ELT eriväljaanne 3/40, lk 391), mida on muudetud nõukogu 22. detsembri 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 2217/2004 (ELT L 375, lk 1; edaspidi „määrus nr 1788/2003").

2 Taotlused on esitatud kohtuasjas C-230/09 Hauptzollamt Koblenzi (Koblenzi kesktolliasutus) ja Kurt und Thomas Etling GbR-i vahelises kohtuvaidluses, ja kohtuasjas C-231/09 Hauptzollamt Oldenburgi (Oldenburgi kesktolliasutus) ning T. Aisseni ja H. Rohaani vahelises kohtuvaidluses seoses vastavalt esiteks piimakvoodi arvutamisega, mille alusel arvutatakse piimatoetuse summa, ja teiseks selle aluse arvutamisega, millest lähtuvalt määratakse kindlaks osalus „kogu tarnete jaoks eraldatud tootmiskvoodi kasutamata osa" ümberjaotamisel.

## Õiguslik raamistik

*Liidu õigusnormid*

Piimatooteturul maksustamist käsitlevad õigusnormid

3 1984. aastal kehtestati piimatooteturul pakkumise ja nõudluse vahelise püsiva tasakaalu puudumise tõttu nõukogu 31. märtsi 1984. aasta määrusega (EMÜ) nr 856/84, millega muudeti määrust (EMÜ) nr 804/68 piima- ja piimatooteturu ühise korralduse kohta (EÜT L 90, lk 10), lisamaksukava, mille aluseks on põhimõte, et maksustatakse piima ja/või piimaekvivalentide kogust, mis ületab kindlaksmääratavat kvooti.

4 Samal päeval võeti vastu nõukogu määrus (EMÜ) nr 857/84 millega võetakse vastu määruse (EMÜ) nr 804/68 artiklis 5c osutatud maksu kohaldamise üldeeskirjad piima- ja piimatootesektoris (EÜT L 90, lk 13).

5 Lisamaksukava pikendati mitmel korral, eeskätt nõukogu 28. detsembri 1992. aasta määrusega (EMÜ) nr 3950/92, millega piima- ja piimatootesektoris kehtestatakse lisamaks (EÜT L 405, lk 1), mida on korduvalt muudetud.

6 Eeskätt lihtsustamise ja selguse huvides tunnistati viimati nimetatud määrus kehtetuks ja asendati määrusega nr 1788/2003, mis omakorda tunnistati kehtetuks ja

asendati nõukogu 22. oktoobri 2007. aasta määrusega (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus) (ELT L 299, lk 1), mis jõustus 1. aprillil 2008. Põhikohtuasjades kuulub *ratione temporis* siiski kohaldamisele määrus nr 1788/2003.

7 Määruse nr 1788/2003 põhjendused 5, 10 ja 14 on sõnastatud järgmiselt:

„(5) Tasu tuleks kehtestada hoiataval tasemel ning liikmesriik peab seda maksma kohe, kui tootmiskvooti on ületatud. Seejärel peaks asjaomane liikmesriik jagama maksekohustuse ületurustanud tootjate vahel. Kõnealused tootjad kohustuvad maksma liikmesriigile oma osa tasust üksnes asjaolu tõttu, et nad on ületanud neile eraldatud kvoote.

[…]

(10) […] Liikmesriikide poolt tootjatele eraldatud kogused kokku ei tohi ületada tootmiskvoote. […]

[…]

(14) Selleks, et kava haldamine jääks piisavalt paindlikuks, tuleks liikmesriikidel lubada kvoodiaasta lõpus kasutamata kvoodid kas riigi tasandil või kokkuostjate vahel ümber jaotada."

8 Määrusega nr 1788/2003 kehtestati eeskirjad siseriikliku piimakvoodi jagamiseks tootjate vahel individuaalsete kvootide alusel.

9 Nimetatud määruse artikkel 4 sätestab:

„Tasu jaotatakse vastavalt artiklite 10 ja 12 sätetele tervenisti nende tootjate vahel, kes on artikli 1 lõikes 2 osutatud tootmiskvootide ületamisele kaasa aidanud.

Ilma et see piiraks artikli 10 lõike 3 ja artikli 12 lõike 1 kohaldamist, kohustuvad tootjad maksma liikmesriigile oma osa tasust, mis arvutatakse 3. peatüki sätete kohaselt, üksnes asjaolu tõttu, et nad on ületanud kasutada olevaid kvoote."

10 Määruse nr 1788/2003 artikkel 5 sätestab:

„Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

[…]

i) *tootmiskvoot* – I lisas iga liikmesriigi jaoks kindlaksmääratud kvoot;

j) *individuaalne kvoot* – tootja individuaalne piimakvoot mis tahes kvoodiaasta 1. aprillil;

k) *kasutada olev kvoot* – piimakvoot, mis on tootja kasutuses selle kvoodiaasta 31. märtsil, mille jaoks tasu on arvutatud, võttes arvesse kõiki käesoleva määrusega ettenähtud ülekandmisi, müüke, ümberarvestamisi ja ajutisi ümberjaotamisi, mis on kõnealuse kvoodiaasta jooksul aset leidnud."

11 Määruse nr 1788/2003 artikli 6 lõige 5 sätestab:

„Vajadusel kohandatakse individuaalseid kvoote iga asjaomase kvoodiaasta puhul nii, et iga liikmesriigi tarnete ja otseturustamise jaoks ettenähtud individuaalsed kvoodid kokku ei ületaks tootmiskvoodi vastavat osa, mida on kohandatud artikli 8 kohaselt, võttes arvesse mis tahes riigi reservi jaotamiseks tehtud vähendusi, nagu on ette nähtud artikliga 14."

12 Sama määruse artikli 10 lõige 3 näeb ette võimaluse jaotada ümber tarnete jaoks eraldatud tootmiskvoodi kasutamata osa. See sätestab:

„Iga tootja osa makstavast tasust kehtestatakse liikmesriigi otsusega pärast seda, kui kogu tarnete jaoks eraldatud tootmiskvoodi kasutamata osa on või ei ole ümber jaotatud, proportsionaalselt iga tootja individuaalsete kvootidega või vastavalt liikmesriikide kehtestatavatele objektiivsetele kriteeriumidele:

a) kas siseriiklikul tasandil selle summa põhjal, mille võrra iga tootja individuaalset piimakvooti on ületatud,

b) või kõigepealt kokkuostja tasandil ja seejärel vajadusel siseriiklikul tasandil".

13 Määruse nr 1788/2003 artiklid 15–20 kehtestavad teatud tingimused, mille korral võib individuaalseid kvoote üle anda.

14 Selle määruse artikli 16 lõike 1 esimene lõik sätestab:

„Liikmesriigid lubavad iga kvoodiaasta lõpus kanda asjaomase ajavahemiku jooksul ajutiselt üle individuaalsete kvootide osa, mida tootjad, kelle kasutuses need on, ei kavatse kasutada."

15 Sama määruse artikli 17 lõige 1 sätestas:

„Individuaalsed kvoodid lähevad koos põllumajandusettevõttega üle selle üle võtnud tootjatele, kui ettevõtte müüakse, liisitakse, antakse üle tegeliku või eeldatava pärandina või mis tahes muul viisil, millel on tootjatele samalaadsed õiguslikud tagajärjed, vastavalt liikmesriikide määratletavatele üksikasjalikele eeskirjadele, võttes arvesse piimatootmiseks kasutatavat maa-ala või muid objektiivseid kriteeriume ning vajadusel mis tahes kokkuleppeid poolte vahel. See osa kvoodist, mida ei ole koos põllumajandusettevõttega üle kantud, lisatakse riigi reservi."

16 Määruse nr 1788/2003 artikli 18 lõige 1 näeb ette:

„Piimatootmise edukaks ümberkorraldamiseks või keskkonna parandamiseks võivad liikmesriigid kooskõlas enda sätestatavate eeskirjadega, võttes arvesse asjaomaste poolte seaduslikke huvisid

[…]

b) määrata objektiivsete kriteeriumide alusel kindlaks tingimused, mille korral pädev asutus või selle asutuse määratud organ võib kvoodiaasta alguses tootjatele tasu eest ümber jaotada individuaalseid kvoote, millest teised tootjad on eelmise kvoodiaasta lõpuks lõplikult loobunud, saades selle eest hüvitist ühe või mitme aastase osamaksuna, mis on võrdne eespool nimetatud tasuga;

[…]

e) määrata objektiivsete kriteeriumide alusel kindlaks piirkonnad või varumisalad, mille piires piimatootmise struktuuri parandamiseks lubatakse individuaalseid piimakvoote kanda üle, ilma et läheks üle vastav maavaldus;

f) lubada juhul, kui tootja esitab taotluse pädevale asutusele või selle asutuse määratud organile, kanda piimatootmise struktuuri põllumajandusettevõtte tasandil parandamiseks või tootmise ekstensiivistamise võimaldamiseks individuaalseid piimakvoote lõplikult üle, ilma et läheks üle vastav maavaldus, või vastupidi."

Põllumajanduspoliitika raames otsetoetuste andmist käsitlevad õigusnormid

17 Eeskätt eesmärgiga tagada põllumajanduses hõivatud rahvastikuosa rahuldav elatustase kehtestas nõukogu 29. septembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 1782/2003, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks ning muudetakse määruseid (EMÜ) nr 2019/93, (EÜ) nr 1452/2001, (EÜ) nr 1453/2001, (EÜ) nr 1454/2001, (EÜ) nr 1868/94, (EÜ) nr 1251/1999, (EÜ) nr 1254/1999, (EÜ) nr 1673/2000, (EMÜ) nr 2358/71 ja (EÜ) nr 2529/2001, muudetud komisjoni 26. jaanuari 2005. aasta määrusega (EÜ) nr 118/2005 (ELT L 24, lk 15, edaspidi „määrus nr 1782/2003"), ühtne otsemaksete kava ja muud toetuskavad, millega nähakse ette otsetoetusi, sealhulgas piimatoetuse ja lisatoetustega seoses. See määrus tunnistati kehtetuks ja asendati nõukogu 19. jaanuari 2009. aasta määrusega (EÜ) nr 73/2009, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames põllumajandustootjate suhtes kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks, muudetakse määruseid (EÜ) nr 1290/2005, (EÜ) nr 247/2006, (EÜ) nr 378/2007 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1782/2003 (ELT L 30, lk 16). Kohtuasja C-230/09 põhikohtuasjas kuulub *ratione temporis* siiski kohaldamisele määrus nr 1782/2003.

18 Viimati nimetatud määrusega kehtestatud süsteem põhines eeskätt üleminekul tootmise toetamiselt tootjate toetamisele, kehtestades iga põllumajandustootja jaoks toodanguga sidumata sissetulekutoetuse süsteemi ja ühendades põllumajandustootjale eri kavade alusel makstavad mitmed otsetoetused ühtseks otsemakseks, mis määratakse kindlaks varasemate toetusõiguste alusel võrdlusperioodi jooksul.

19 Selle määruse põhjenduse 29 viimane lause sätestab, et ühtne otsemakse tuleks kehtestada põllumajandusettevõtte kohta.

20 Määruse nr 1782/2003 artikkel 62 käsitles ühtse otsemaksete kava piirkondlikku rakendamist. See artikkel sätestab:

„[…] liikmesriigid [võivad] otsustada, et artiklitega 95 ja 96 ettenähtud piimatoetusest ja lisamaksest tulenevad summad hõlmatakse täielikult või osaliselt ühtse otsemaksete kavaga alates 2005. aastast. Käesoleva lõike kohaselt kehtestatud toetusõigusi muudetakse vastavalt.

Kõnealuste toetuste võrdlussumma on võrdne artiklite 95 ja 96 kohaselt makstavate summadega, mis arvutatakse selle aasta 31. märtsi seisuga põllumajandusettevõtte käsutuses oleva individuaalse piimakvoodi alusel, mil kõnealused toetused hõlmati osaliselt või täielikult ühtse otsemaksete kavaga.

[…]".

21 Määruse nr 1782/2003 artikkel 95 sätestab:

„1. Aastatel 2004–2007 võib piimatootjatele maksta piimatoetust. Piimatoetust makstakse kalendriaasta, põllumajandusettevõtte ja selle kasutuses oleva toetuse saamise toetuskõlbliku individuaalse piimakvoodi tonni kohta.

[…]

3. Individuaalseid piimakvoote, mis on vastavalt […] aasta määruse (EMÜ) nr 3950/92 […] artiklile 6 või nõukogu […] aasta määruse (EÜ) nr 1788/2003 […] artiklile 16 kõnealuse kalendriaasta 31. märtsil ajutiselt üle antud, käsitatakse sel kalendriaastal ülevõtja põllumajandusettevõtte kasutuses olevate kvootidena.

[…]"

*Siseriiklikud õigusnormid*

22 9. augusti 2004. aasta piimatoetuste määruse (Verordnung zur Durchführung der EG-Milchabgabenregelung (Milchabgabenverordnung)) (*BGBl.* I, lk 2143, edaspidi „MilchAbgV") artikli 14 lõige 1 sätestas:

„Ostja võib asjaomase kvoodiaasta jooksul kasutamata jäänud tarnekvoodid (alatarne) üle anda teistele piimatootjatele, kes on tarninud neile eraldatud tarnekvootidest rohkem (üle kvoodi tarnijad). Kasutamata tarnekvoodid eraldatakse asjaomasele üle kvoodi tarnijale järgmise valemi alusel:

Alatarne kokku x üle kvoodi tarnija tarnekvoot

---

Kõikide üle kvoodi tarnijate tarnekvoodid kokku

[…]".

23 Seaduse, millega rakendatakse ühtne otsemaksete kava (Gesetz zur Durchführung der einheitlichen Betriebsprämie (Betriebsprämiendurchführungsgesetz, *BGBl.* I 2004, lk 1868)), artikli 2 lõikega 1 kehtestas Saksamaa Liitvabariik 1. jaanuarist 2005 otsemaksed piirkondlikul tasandil.

24 18. veebruari 2004. aasta määrus, millega rakendatakse piimatoetused ja lisamaksed (Verordnung über die Durchführung der Milchprämie und der Ergänzungszahlung zur Milchprämie (Milchprämienverordnung) (*BGBl.* I, lk 267, edaspidi „MilchPrämV") kuulus kohaldamisele otsemaksete arvutamisele vastavalt 3. detsembri 2004. aasta ühtse haldus- ja kontrollsüsteemi määrusele (Verordnung über die Durchführung von Stützungsregelungen und gemeinsamen Regeln für Direktzahlungen nach der Verordnung (EG) Nr. 1782/2003 im Rahmen des Integrierten Verwaltungs- und Kontrollsystems sowie zur Änderung der Kartoffelstärkeprämienverordnung (InVeKoS-Verordnung)) (*BGBl.* I, lk 3194) artikli 34 lõikele 1.

25 MilchPrämV artikkel 6 sätestas:

„1. Taotluse esitamise aasta 31. märtsil tootja kasutuses oleva piimakvoodi kohta, mida võetakse arvesse piimatoetuse andmisel, tuleb esitada [...] lõike 2 punktis 2 nimetatud ostja tarnekvoodi puhul pädeva tolliasutuse poolt väljastatud tõend (kesktolliasutus) (kvooditõend).

2. Kvooditõendis tuleb üheaegselt esitada järgmine teave:

1) piima ja piimatoodete kogus, mille tootja on lõppeva kvoodiaasta jooksul taotluse esitamise aasta 31. märtsi seisuga tegelikult tarninud [...]

[...]".

**Põhikohtuasjad ja eelotsuse küsimused**

*Kohtuasi C-231/09*

26 Kohtuasjas C-231/09 esitatud eelotsusetaotlus puudutab kahte eelotsusetaotluse esitanud kohtu menetlust, millest ühe algatas T. Aissen ja teise H. Rohaan, piimatootjad,

kes tarnisid kaupa 2004/2005 kvoodiaastal. Mõlemad võtsid selles ajavahemikus üle piimatootmise põllumajandusettevõtte, millel oli piimakvoot, mis läks üle koos põllumajandusettevõtjaga, kuid mida oli osaliselt selles ajavahemikus kasutanud üleandja.

27 Mõlemad palusid pädevalt asutuselt kinnitust selle kohta, et piimakvoot anti neile üleandja poolt tervikuna üle. Nimetatud asutus andis mõlemale selle kohta tõendi, kuid täpsustas tõendis, et kvoodiaastal toimuva ülemineku korral peab piimatootja näitama ülevõtvale tootjale kasutamata piimakvoodi, võttes arvesse eelmise omaniku poolt samas ajavahemikus juba tarnitud piima kogust.

28 Nende tõendite ja asjaomase piimatootja esitatud teabe alusel arvutas Hauptzollamt Oldenburg T. Aisseni ja H. Rohaani piimakvoodi ümber ning määras kummalegi kvoodiaastaks 2004/2005 üksnes üleantud piimakvoodi, mille ulatuses üleandja ei olnud piima tarninud ja jättis teise osa sellest kvoodist nimetatud ajavahemikus viimasele.

29 Kuna T. Aissen ja H. Rohaan olid mõlemad ületanud vastavaid tarnete jaoks eraldatud piimakvoote, määras Hauptzollamt Oldenburg mõlemale piimamaksu.

30 Piimamaksu kindlaksmääramisel jaotas Hauptzollamt Oldenburg määruse nr 1788/2003 artikli 10 lõikes 3 ette nähtud tarnete jaoks eraldatud tootmiskvoodi kasutamata osa. Kvoodi jaotamisel ei võtnud ta ei T. Aisseni ega H. Rohaani puhul

arvesse seda osa piimakvoodist, mis vastas eelmise omaniku poolt asjaomases ajavahemikus tarnitud piima kogustele.

31 T. Aissen ja H. Rohaan esitasid piimamaksu teatiste peale kaebused.

32 Finanzgericht Hamburg (Hamburgi maksukohus) tegi otsuse kaebajate kasuks, kuna leidis, et piimakvoot tervikuna, mis kuulus selliselt ülevõetud põllumajandusettevõttele, tuleb arvesse võtta uue kasutaja osas tarneteks ettenähtud siseriikliku kasutamata piimakvoodi ümberjaotamisel, võtmata arvesse eelmise kasutaja tehtud piima tarneid.

33 Hauptzollamt Oldenburg esitas Bundesfinanzhofile (föderaalne maksukohus) kassatsioonkaebuse.

34 Viimase arvates tuleneb määruse nr 1788/2003 artikli 5 punktist k, et arvesse tuleb võtta ülekandmisi, müüke, ümberarvestamisi ja ajutisi ümberjaotamisi, mis on kõnealuse kvoodiaasta jooksul aset leidnud selle analüüsimisel, pärast nimetatud ajavahemikku, kas piimatootja tarnis rohkem maksuvaba piima kui tal oli õigus tarnida. See õigus lõppeb siis, kui seda kasutatakse. Juba kasutatud kvoodi üleandmine ei saa seega, sõltumata juriidilisest kontekstist, taastada õigust tarnida piima asjaomase kvoodiaasta jooksul maksuvabalt.

35 Bundesfinanzhof leiab siiski, et piimakvooti võib vaadelda abstraktse õigusena. Selles osas ei näe liidu õigus ette, juhul kui kasutuskvoot antakse üle kvoodiaasta jooksul, teise kvoodi kehtestamist või arvutamist, vaid sätestab, et arvesse tuleb võtta ainult ühte piimakvooti, mida võib siiski eelkõige kasutada üks piimatootja, ja seejärel teine tootja, kusjuures viimane võib piimakvooti kasutada ulatuses, milles esimene ei ole piima tarninud. Seega ei näi, et piimakvooti tuleb mis tahes meetodil piimatootjate vahel jagada.

36 Seega võib tarneteks ettenähtud siseriikliku kasutamata piimakvoodi ümberjaotamisel võtta arvesse põllumajandusettevõtte kvoodiaastal ülemineku korral kogu individuaalse piimakvoodi kogust, mis on selle aasta lõpus uue tootja käsutuses, isegi kui viimasel ei ole olnud täielikku õigust nimetatud piimakogust tarnida maksuvabalt.

37 Seevastu ei välista Bundesfinanzhof seda, et eeskätt tulenevalt võimalikust kvoodi spekulatiivse üleandmise ohust, mille ainus eesmärk on saavutada parem seisund tarneteks ettenähtud siseriikliku kasutamata piimakvoodi ümberjaotamisel, võib niisugune põhimõtteline individuaalse piimakvoodi ja selle ümberjaotamisel „kasutada oleva kvoodina" määruse nr 1788/2003 artikli 5 punkti k tähenduses arvesse võtmise eristamine olla vastuolus liidu õiguse sõnastuse ja mõttega, kaasa arvatud piimaturu korralduse üldpõhimõtetega.

38 Neil asjaoludel otsustas Bundesfinanzhof menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas [Euroopa Liidu] õigust, eeskätt nõukogu määruse nr 1788/2003, millega kehtestatakse tasu piima- ja piimatootesektoris, artikli 5 punkti k tuleb tõlgendada nii, et selle tootja kvoot, kes võttis jooksval kvoodiaastal üle teise tootja

põllumajandusettevõtte, ei hõlma piimakogust, mille teine tootja oli asjaomasel kvoodiaastal enne ettevõtte üleminekut juba tarninud?

2. Kas [Euroopa Liidu] õigusega või piima- ja piimatoodete turu ühise korralduse üldpõhimõtetega on vastuolus siseriiklik õigusnorm, mis lubab määruse nr 1788/2003 artikli 10 lõikes 3 ette nähtud tootmiskvoodi kasutamata osa ja kvooti ületava toodangu tasakaalu viimise raames esimese küsimuse aluseks oleval juhul osaleda kõnealuse tootmiskvoodi ümberjaotamises tootjal, kes võttis põllumajandusettevõtte kvoodiaastal üle, kusjuures tema puhul võetakse arvesse ka seda osa kvoodist, millega ettenähtud koguse oli teine tootja juba tarninud?"

*Kohtuasi C-230/09*

39 Saksamaal asutatud seltsing Kurt und Thomas Etling GbR toodab piima. Kvoodiaastal 2004/2005 eraldati sellele äriühingule 553 678 kg tarneteks ettenähtud kvoot, võttes eeskätt arvesse seda, et alates 2000. aastast oli ta rentinud oma tarneteks ettenähtud kvoodist ühe osa 50 000 kg ulatuses. Rendileping lõpetati veebruaris 2005, nii et see kvoodi osa läks nimetatud äriühingule üle alates 1. märtsist 2005.

40 Viimase taotlusel väljastas pädev põllumajandusasutus tõendi selle kohta, et talle anti alates 1. märtsist 2005 üle tarneteks ettenähtud piimakvoot 50 000 kg, kuid milles oli

täpsustatud, et ajavahemikus 2004/2005 võib kasutada üksnes selle piimakvoodi kasutamata osa, mille määrab kindlaks meierei.

41 Üleandev rentnik oli juba enne lepingu lõpetamist tarninud selle kvoodiaasta jooksul 50 000 kg piima. Eelnimetatud tõendi ja meierei poolt esitatud teabe alusel arvutas Hauptzollamt Koblenz eeskätt tasumisele kuuluva maksu määramiseks ümber Kurt und Thomas Etling GbR-ile ja nimetatud rentnikule tarneteks ettenähtud kvoodi ja kuna ta leidis, et viimane on üleantud piimakvoodi juba ära kasutanud, tuleb kvoot selle aasta eest määrata viimasele, mitte Kurt und Thomas Etling GbR-ile.

42 Piimatoetuse arvutamiseks väljastas Hauptzollamt Koblenz nimetatud äriühingule tõendi, milles ei võetud arvesse eelnevalt renditud kvooti, nii et selles oli märgitud kvoodina üksnes 553 678 kg.

43 Kuna Kurt und Thomas Etling GbR-i poolt selle tõendi peale esitatud kaebus jäeti rahuldamata, esitas ta Finanzgericht Rheinland-Pfalz-ile (Rhénanie-Palatinat maksukohus) kaebuse, mille viimane rahuldas, kuna ta leidis, et põhikohtuasja asjaoludel ei sõltu kõnealuse toetuse saamine määruse nr 1782/2003 alusel rentniku poolt tehtud võimalikest tarnetest.

44 Hauptzollamt Koblenz esitas Bundesfinanzhofile selle otsuse peale kassatsioonkaebuse.

45 Viimane leiab, et vastavalt määruse nr 1782/2003 artikli 95 lõikele 1, mis sätestab, et piimatoetust makstakse põllumajandusettevõtte ja selle kasutuses oleva toetuse saamise toetuskõlbliku individuaalse piimakvoodi alusel, võib kvoodiaasta jooksul individuaalse piimakvoodi üleandmisel seda toetust anda individuaalse piimakvoodi alusel, mis selle ajavahemiku lõpus on kvoodi omandaja käsutuses, isegi kui viimasel ei ole olnud täielikku õigust nimetatud piimakogust tarnida maksuvabalt.

46 Seevastu ei välista Bundesfinanzhof seda, et niisugune põhimõtteline individuaalse piimakvoodi kasutamise ja selle piimatoetuse arvutamisel „kasutada oleva kvoodina" määruse nr 1788/2003 artikli 5 punkti k tähenduses arvesse võtmise eristamine võib olla vastuolus liidu õiguse sõnastuse ja mõttega, kaasa arvatud piimaturu korralduse üldpõhimõtetega.

47 Neil asjaoludel otsustas Bundesfinanzhof menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas [Euroopa Liidu] õigust, eeskätt nõukogu määruse nr 1788/2003, millega kehtestatakse tasu piima- ja piimatootesektoris, artikli 5 punkti k tuleb tõlgendada nii, et tootja kvoot sellel kvoodiaastal, mil teine tootja talle kvoodi üle kandis, ei hõlma kogust, mille teine tootja oli asjaomasel kvoodiaastal juba tarninud?"

48 Euroopa Kohtu presidendi 6. augusti 2009. aasta määrusega liideti kohtuasjad C-230/09–C-231/09 kirjaliku ja suulise menetluse ning kohtuotsuse huvides.

## Eelotsuse küsimused

*Sissejuhatavad märkused*

49 Määrus nr 1788/2003 reguleeris erinevaid olukordi, kus piimatootjad annavad üle individuaalse piimakvoodi või selle osa. Selles küsimuses pidas seadusandja vajalikuks esiteks näha ette erandid põhimõttest, mille kohaselt põllumajandusettevõttele vastav kvoot antakse üle koos sellega ja teiseks säilitada ajutisi üleandmisi ja ümberjaotust lubav kord, mille eesmärk on võimaldada tootjatel suurendada siseriiklike kvootide ulatuses piima maksuvaba turustamist asjaomase kvoodiaasta jooksul. Sellise korraga on tegemist määruse nr 1788/2003 artikli 10 lõikes 3 sätestatud korra näol, mis lubab jaotada siseriikliku kasutamata piimakvoodi ümber tootjatele, kes on kvoodiaastal tarneteks ettenähtud kvooti ületanud.

50 See määrus nägi lisaks artiklites 17 ja 18 ette sellise piimakvootide ülemineku, mis küll toimub kvoodiaasta jooksul või selle alguses, kuid mõjutab üldjuhul piimatootja kvooti pärast selle ajavahemiku lõppemist. Selle ülemineku osas tuleneb määruse nr 1788/2003 üldisest ülesehitusest, eesmärgist taastada pakkumise ja nõudluse tasakaal piimaturul, mida iseloomustab struktuuriline ületootmine, piirates piimatootmist, mille elluviimise tagamine on selle määruse eesmärk, ning määruse põhjenduses 10 viidatud ja artikli 6 lõikes 5 sätestatud põhimõttest, mille kohaselt liikmesriigi poolt piimatootjatele ja viimaste poolt reservi eraldatud kvoodid ei või

ületada siseriiklikku kvooti, et üleantav individuaalne piimakvoot ei võimalda üleandval tootjal turustada piima maksuvabalt sellises ajavahemikus ja ulatuses, mida eelmine kvoodi omanik ei kasutanud.

*Kaks küsimust kohtuasjas C-231/09*

51 Kohtuasjas C-231/09 esitatud kahe küsimusega, mida tuleb analüüsida koos ja kõigepealt, küsib eelotsusetaotluse esitanud kohus Euroopa Kohtult sisuliselt, millistel tingimustel võib kehtestada sellise tootja osaluse määruse nr 1788/2003 artikli 10 lõikes 3 sätestatud tarneteks ettenähtud siseriikliku kasutamata piimakvoodi ümberjaotamisel, kes on piima tarninud üle kvoodi, kui see tootja on asjaomasel kvoodiaastal üle võtnud põllumajandusettevõtte, millele on eraldatud individuaalne kvoot, mille ulatuses eelmine tootja on nimetatud ajavahemikus piima tootnud ja tarninud.

52 Kõigepealt tuleb märkida, et määruse nr 1788/2003 artikli 10 lõige 3 annab liikmesriikidele valiku, kas jaotada tarneteks ettenähtud siseriiklikku kasutamata piimakvooti sellistele tootjatele, kes on piima tarninud üle kvoodi, enne seda kui määrata kindlaks selle sätte punktis a või b ette nähtud korra kohaselt asjaomase kvoodiaasta osas iga tootja osa makstavast tasust.

53 Lisaks tuleb märkida, et tarneteks ettenähtud siseriikliku kasutamata piimakvoodi ümber jagamine ja iga tootja osa kehtestamine makstavast tasust on kaks eraldi

toimingut isegi siis, kui need on omavahel seotud, kuna esimene on teisele toimingule valikuliselt eelnev ja mõjutab selle tulemust.

54 Lisaks tuleneb määruse nr 1788/2003 artikli 10 lõike 3 sõnastusest, et selle sätte punktis a või b sätestatu puudutab üksnes tootjate osa kehtestamist makstavast tasust.

55 Seega, erinevalt sellest, mida väidab Euroopa Komisjon, ei puuduta määruse nr 1788/2003 artikli 10 lõike 3 punktis a sätestatud kriteerium „selle summa põhjal, mille võrra iga tootja individuaalset piimakvooti on ületatud" tarneteks ettenähtud siseriikliku kasutamata piimakvoodi ümberjagamist.

56 Igal juhul ei või määruse nr 1788/2003 artikli 5 punktis k sätestatud kasutada olev kvoot kujutada endast nimetatud ümberjaotamise kriteeriumi. Selle mõiste definitsioonist tuleneb, et kvoot määratakse kindlaks, võttes eeskätt arvesse „[...] määrusega ettenähtud [...] ajutisi ümberjaotamisi", mis hõlmab selle määruse artikli 10 lõikes 3 sätestatud ümberjaotamist. Kasutada olev kvoot artikli 5 punkti k tähenduses tekib seega üksnes pärast seda, kui kõnealune ümberjaotamine on aset leidnud.

57 Seevastu tuleb analüüsida, kas muud artikli 10 lõikes 3 sätestatud kriteeriumid on kohaldatavad juhul, kui liikmesriik otsustab ümberjaotamise läbi viia.

58 Selle sätte saksa-, prantsus-, sloveeni- ja portugalikeelses versioonis on seadusandja kasutanud vastavalt järgmist sõnastust: „Neuzuweisung […], die proportional zu den Referenzmengen der einzelnen Erzeuger oder nach objektiven, von den

Mitgliedstaaten festzulegenden Kriterien erfolgt" („ümberjaotamine, mis viiakse läbi proportsionaalselt iga tootja individuaalsete kvootidega või vastavalt liikmesriikide kehtestatavatele objektiivsetele kriteeriumidele"), „après réallocation ou non, proportionnellement aux quantités de référence individuelles de chaque producteur ou selon des critères objectifs à fixer par les États membres, de la partie inutilisée de la quantité de référence nationale affectée aux livraisons", „porazdeljen ali ne, v sorazmerju z individualnimi referenčnimi količinami vsakega proizvajalca ali skladno z objektivnimi merili, ki jih določijo države članice" („on või ei ole ümber jaotatud, proportsionaalselt iga tootja individuaalsete kvootidega või vastavalt liikmesriikide kehtestatavatele objektiivsetele kriteeriumidele") ja „após eventual reatribuição – proporcionalmente às quantidades de referência individuais de cada produtor ou de acordo com critérios objectivos a definir pelos Estados-Membros – da parte não utilizada da quantidade de referência nacional afectada às entregas" („pärast seda, kui tarnete jaoks eraldatud tootmiskvoodi kasutamata osa on või ei ole ümber jaotatud, proportsionaalselt iga tootja individuaalsete kvootidega või vastavalt liikmesriikide kehtestatavatele objektiivsetele kriteeriumidele").

59 Siiski ilmneb määruse nr 1788/2003 muudest keeleversioonidest, nagu inglis-, hollandi- ja bulgaariakeelne versioon, et artikli 10 lõikes 3 sisalduv mõiste „proportsionaalselt iga tootja (individuaalsete) kvootidega või vastavalt liikmesriikide kehtestatavatele objektiivsetele kriteeriumidele" ei puuduta mitte tarnete jaoks eraldatud siseriikliku kvoodi kasutamata osa võimalikku ümberjaotamist, vaid makstavast tasust tootjate osa kindlaksmääramist.

60 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt ei saa ühes keeleversioonis kasutatud ühenduse sätte sõnastus olla selle sätte tõlgendamise ainsaks aluseks ja sellele keeleversioonile ei saa tõlgendamisel anda eelist muude keeleversioonide ees. Niisugune lähenemine oleks vastuolus ühenduse õiguse ühetaolise kohaldamise nõudega (vt eelkõige 3. aprilli 2008. aasta otsus kohtuasjas C-187/07: Endendijk, EKL 2008, lk I-2115, punkt 23, ja 9. oktoobri 2008. aasta otsus kohtuasjas C-239/07: Sabatauskas

jt, EKL 2008, lk I-7523, punkt 38). Selles osas on kohane meenutada, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale tuleb Euroopa Liidu akti erinevaid keeleversioone tõlgendada ühetaoliselt, ning seega juhul, kui keeleversioonid üksteisest erinevad, peab kõnealust normi tõlgendama vastavalt selle normistiku üldisele ülesehitusele ja eesmärgile, mille osa see säte on (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Endendijk, punkt 24, ja 29. aprilli 2010. aasta otsus kohtuasjas C-340/08: M jt, EKL 2010, lk I-3913, punkt 44).

61 Selles osas tuleb esiteks märkida, et – nagu on öeldud määruse nr 1788/2003 põhjenduses 14 – seadusandja soovis säilitada piima- ja piimatootesektori maksustamise haldamisel teatud paindlikkust, lubades liikmesriikidel kvoodiaasta lõpus kasutamata kvoodid ümber jaotada.

62 Siiski ei näi, et see võimalus oli eelnenud korraga võrreldes uuenduslik või seadusandja oleks sellega nimetatud korda teinud olulise muudatuse.

63 Vastupidi, määruse nr 3950/92, mille määrus nr 1788/2003 asendas, põhjendus 7 sätestas juba, et „maksukava haldamise teatud paindlikkuse säilitamise eesmärgil tuleb ette näha individuaalse kvoodi ületamise tasakaalustamine kõigi sama liiki individuaalsete piimakvootide vahel liikmesriigi territooriumil". Sama loogika kohaselt sätestas määruse nr 3950/92 artikli 2 lõike 1 teine lõik, mis vastab määruse nr 1788/2003 artikli 10 lõikele 3, et „liikmesriigi otsuse kohaselt määratakse tootjate osa tasumisele kuuluvast maksust kindlaks, pärast seda, kui kvoodi kasutamata osa on või ei ole ümber jaotatud, kas müüjate tasandil, võttes arvesse pärast kasutada oleva kvoodi

ümberjaotamist allesjäävat ületatud kvooti vastavalt iga tootja individuaalsele kvoodile, või riiklikul tasandil vastavalt sellele, kui palju iga tootja on kvooti ületanud".

64 Viimati nimetatud sätte erinevatest keeleversioonidest tuleneb selgelt, et just kasutamata piimakvoot tuli jagada, st ümber jaotada, „proportsionaalselt iga tootja individuaalsete kvootidega" ja et iga tootja osa makstavast tasust määrati omakorda kindlaks selle alusel, kui palju iga tootja on kvooti ületanud.

65 Teiseks tuleb märkida, et kui määruse nr 1788/2003 artikli 10 lõiget 3 tuleks tõlgendada nii, et fraasi „proportsionaalselt iga tootja individuaalsete kvootidega või vastavalt liikmesriikide kehtestatavatele objektiivsetele kriteeriumidele" puudutab iga tootja osa kindlaksmääramist makstavast tasust, siis see sõnastus täiendaks artikli 10 lõike 3 punkti a sõnastust „selle summa põhjal, mille võrra iga tootja individuaalset piimakvooti on ületatud", mis muudaks maksustamise korra vähemalt põhjendamatult keeruliseks.

66 Eeltoodust tuleneb, et selle sätte sõnastuses sisalduvad kriteeriumid puudutavad tarnete jaoks eraldatud siseriikliku tootmiskvoodi kasutamata osa ümberjaotamist.

67 Mis puudutab nende kriteeriumide ulatust, siis tuleb märkida, et selle sätte saksakeelses versioonis on kasutatud mõistet „Referenzmengen" („kvoot").

68 Nagu on meenutatud käesoleva otsuse punktis 60, ei saa ühes keeleversioonis kasutatud ühenduse sätte sõnastus olla selle sätte tõlgendamise ainus alus.

69 Tuleb märkida, et artikli 10 lõike 3 keeleversioonides, välja arvatud saksakeelne versioon, on kasutatud mõistet „individuaalne piimakvoot", mida on lisaks määruse nr 1788/2003 artikli 5 punktis j määratletud kui „tootja individuaalne piimakvoot mis tahes kvoodiaasta 1. aprillil".

70 Neil asjaoludel, nagu väidavad ka Hauptzollamt Koblenz ja Hauptzollamt Oldenburg, tuleb määruse nr 1788/2003 artikli 10 lõiget 3 tõlgendada nii, et tarnete jaoks eraldatud siseriikliku tootmiskvoodi kasutamata osa tuleb ümber jaotada proportsionaalselt üle kvoodi tarninud tootjate individuaalsete kvootidega, ehk asjaomase kvoodiaasta 1. aprillil kindlaks määratud kvootidega, või vastavalt liikmesriikide kehtestatavatele objektiivsetele kriteeriumidele.

71 Selles küsimuses tuleb eelotsusetaotluse esitanud kohtul kindlaks teha, kas MilchAbgV artikli 14 lõiget 1 vastu võttes soovis Saksamaa Liitvabariik rakendada valikuvõimalust, mille annab määruse nr 1788/2003 artikli 10 lõige 3, mille kohaselt tuleb ümberjaotus teha proportsionaalselt üle kvoodi tarninud tootjate individuaalsete kvootidega, või soovis see liikmesriik, tuginedes kõnealuses sättes ette nähtud õigusele kehtestada ümberjaotamisele muid objektiivseid kriteeriume, lubada niisugusel tootjal, kes on asjaomase kvoodiaasta jooksul üle võtnud kvoodi, mille ulatuses on üleandev tootja selle aasta jooksul piima juba tootnud ja tarninud, kõnealuses ümberjaotamises osaleda, kusjuures tema puhul võetakse arvesse osaliselt või täielikult ka seda osa kvoodist.

72 Kui Saksamaa Liitvabariik valis esimese lahenduse, tuleb märkida, et määruse nr 1788/2003 artikli 5 punktis j määratletud individuaalse piimakvoodi mõiste – kuna see viitab asjaomase tootmisaasta alguse kuupäevale – ei võimalda mingil juhul arvesse võtta selle aasta jooksul üle antud kvooti.

73 Kui Saksamaa Liitvabariik valis teise lahenduse, siis tuleb märkida, et nähes liikmesriikidele ette võimaluse kehtestada tarnete jaoks eraldatud siseriikliku tootmiskvoodi kasutamata osa ümberjaotamiseks muid objektiivseid kriteeriume kui individuaalne piimakvoot, andis liidu seadusandja liikmesriikidele selleks laia kaalutlusõiguse. Samas ei ole liikmesriikidel õigust kehtestada selles osas mis tahes kriteeriume.

74 Nimelt, kui liikmesriigid võtavad vastu liidu õigusnorme rakendavaid meetmeid, on nad kohustatud kasutama oma kaalutlusõigust, järgides eeskätt liidu õiguse üldisi põhimõtteid (vt selle kohta 20. juuni 2002. aasta otsus kohtuasjas C-313/99: Mulligan jt, EKL 2002, lk I-5719, punkt 35, ja 25. märtsi 2004. aasta otsus kohtuasjas C-495/00: Azienda Agricola Giorgio, Giovanni ja Luciano Visentin jt, EKL 2004, lk I-2993, punkt 40), sealhulgas õiguskindluse, õiguspäraste ootuste kaitse, proportsionaalsuse ja diskrimineerimiskeelu põhimõtted. Samuti peavad need rakendusmeetmed olema kooskõlas selliste põhiõigustega nagu omandiõigus (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Mulligan jt, punkt 36).

75 Lisaks, võttes arvesse asjaolu, et niisugune siseriiklik õigusnorm nagu see, mis on arutusel põhikohtuasjas, on osa ühisest põllumajanduspoliitikast, ei või seda kehtestada ega kohaldada nii, et see kahjustab kõnealuse poliitika eesmärke, eeskätt piimaturu

korralduse üldisi eesmärke (vt selle kohta eespool viidatud kohtuotsus Mulligan jt, punkt 33). Selles küsimuses tuleb viidata eeskätt määrusega nr 1788/2003 kehtestatud maksukava põhimõtetele, sealhulgas piimakvoodi üleandmisega seotud põhimõtted.

76 Kuigi käesoleva otsuse punktis 50 nimetatud põhimõte, mille kohaselt liikmesriigi poolt piimatootjatele eraldatud ja viimaste poolt reservi antud kvoodid ei või ületada siseriiklikku kvooti, mõjutab sellise tootja, kes on üle võtnud juba osaliselt või täielikult kasutatud individuaalse kvoodi, õigust tarnida piima maksuvabalt, ei saa see põhimõte mõjutada määruse nr 1788/2003 artikli 10 lõikes 3 sätestatud ümberjaotamist. Nimelt, kuna ümberjaotamise ainus eesmärk on võimaldada liikmesriikidel tootmisaasta lõpus jaotada tarnete jaoks eraldatud siseriikliku tootmiskvoodi kasutamata osa nende tootjate vahel, kes on piimakvooti ületanud, ei mõjuta see kasutamata osa kogust ja ei saa seega mõjutada ühelt poolt individuaalsete kvootide summa ja asjaomase liikmesriigi poolt reservi eraldatud kvootide vahelist tasakaalu ja teiselt poolt siseriiklikku piimakvooti.

77 Seega oli liikmesriikidel määruse nr 1788/2003 artikli 10 lõikes 3 sätestatud õigust rakendades õigus kehtestada „objektiivseid kriteeriume" selleks, et lubada tootjatel, kellele läheb kvoodiaasta jooksul üle piimakvoot, mille ulatuses on seda kvooti eelnevalt kasutanud tootja asjaomase kvoodiaasta jooksul juba piima tarninud, osaleda nimetatud ümberjaotamises, kusjuures tema puhul võetakse arvesse osaliselt või täielikult ka seda osa kvoodist, tingimusel et asjaomane õigusnorm vastab muudele käesoleva otsuse punktides 74 ja 74 nimetatud kohustuslikele kriteeriumidele.

78 Liikmesriikidel tuleb siiski jälgida seda, et niisugused õigusnormid kehtestataks selliselt, et nende alusel ei toimuks sellised üleandmise tehingud, mille ainus eesmärk, vaatamata kooskõlale määruses nr 1788/2003 sätestatud tingimustega, on asetada teatud tootjad, kes on piimakvooti ületanud, soodsamasse olukorda tarnete jaoks eraldatud siseriikliku tootmiskvoodi kasutamata osa ümberjaotamisel. Nimelt tuleneb Euroopa Kohtu praktikast, et liidu õigusnormide kohaldamisala ei saa laiendada nii kaugele, et see kataks ettevõtjate kuritarvitusi (vt selle kohta 2. mai 1996. aasta otsus kohtuasjas C-206/94: Paletta, EKL 1996, lk I-2357, punkt 24 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 14. detsembri 2000. aasta otsus kohtuasjas C-110/99: Emsland-Stärke, EKL 2000, lk I-11569, punkt 51).

79 Kõiki eeltoodud kaalutlusi silmas pidades tuleb kohtuasjas C-231/09 esitatud küsimustele vastata järgmiselt:

– Määruse nr 1788/2003 artikli 10 lõiget 3 tuleb tõlgendada nii, et tarnete jaoks eraldatud siseriikliku tootmiskvoodi kasutamata osa tuleb ümber jaotada proportsionaalselt iga sellise tootja individuaalse kvoodiga, kes on piimakvooti ületanud, st kvoodiga, mis on kindlaks määratud asjaomase kvoodiaasta 1. aprillil või vastavalt liikmesriikide kehtestatavatele objektiivsetele kriteeriumidele. Selles sättes kasutatud individuaalse kvoodi mõiste ei võimalda arvesse võtta kvootide üleandmist, mis on aset leidnud kõnealuse kvoodiaasta jooksul.

– Siseriiklikud õigusnormid, mis rakendavad määruse nr 1788/2003 artikli 10 lõikes 3 sätestatud õigust kehtestada objektiivseid kriteeriume, mille alusel jaotatakse ümber tarnete jaoks eraldatud siseriikliku tootmiskvoodi kasutamata osa, peavad olema kooskõlas eeskätt liidu õiguse üldpõhimõtetega ja ühise põllumajanduspoliitika eesmärkidega, eelkõige piima- ja piimatoodete turu ühise korralduse üldpõhimõtetega.

– Nende eesmärkidega ei ole vastuolus kõnealuse õiguse rakendamiseks vastu võetud siseriiklikud õigusnormid, mis lubavad üle kvoodi tarninud tootjatel, kellele läheb asjaomase kvoodiaasta jooksul vastavalt määrusele nr 1788/2003 üle piimakvoot, mille ulatuses on seda kvooti eelnevalt kasutanud tootja asjaomase kvoodiaasta jooksul juba piima tarninud, osaleda nimetatud ümberjaotamises, kusjuures tema puhul võetakse arvesse osaliselt või täielikult ka seda osa kvoodist. Liikmesriikidel tuleb siiski jälgida seda, et niisugused õigusnormid kehtestataks selliselt, et nende alusel ei toimuks sellised üleandmise tehingud, mille ainus eesmärk, vaatamata kooskõlale nimetatud määruses sätestatud tingimustega, on asetada teatud tootjad, kes on piimakvooti ületanud, kõnealusel ümberjaotamisel soodsamasse olukorda.

*Kohtuasjas C-230/09 esitatud küsimus*

80 Kohtuasjas C-230/09 esitatud eelotsusetaotlusest nähtub, et põhikohtuasi puudutab sellise kvoodi kindlaksmääramist, mille alusel määratakse kindlaks piimatoetus, mida Kurt und Thomas Etling GbR-il on õigus saada. Eelotsusetaotluse esitanud kohus palub selles küsimuses tõlgendada määruse nr 1788/2003 artikli 5 punkti k üksnes osas, milles ta leiab, et määruse nr 1782/2003 artikli 95 lõige 1, mis piimatoetuse arvutamist reguleeris põhikohtuasja asjaolude asetleidmise ajal, viitas piimatoetuse arvutamise osas kõnealusele artikli 5 punktile k.

81 Neil asjaoludel tuleb eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimusest aru saada nii, et viimane küsib sisuliselt seda, kas määruse nr 1782/2003 artikli 95 lõikes 1 sisalduvat väljendit „kasutuses olev toetuse saamise toetuskõlblik individuaalne piimakvoot" tuleb mõista nii, et see hõlmab juhul, kui tootjale läheb asjaomasel kvoodiaastal üle

piimakvoot, mida seda kvooti eelnevalt kasutanud tootja on asjaomase kvoodiaasta jooksul juba kasutanud, ka viimati nimetatud kvooti.

82 Kõigepealt tuleb analüüsida, kas eeldus, mille kohaselt määruse nr 1782/2003 artikli 95 lõige 1 viitas määruse nr 1788/2003 artikli 5 punktis k määratletud kasutada olevale kvoodile, on õige.

83 Nagu on märkinud komisjon oma kirjalikes märkustes ja kohtujurist oma ettepaneku punktides 19 ja 20, ei sisalda määruse nr 1782/2003 artikli 95 lõike 1 sõnastus määruse nr 1788/2003 artikli 5 punktis k määratletud täpset mõistet „kasutada olev kvoot". Sellegipoolest, kuna nimetatud artikli 95 lõikes 1 on kasutatud väljendit „individuaalne piimakvoot", oleks fraasi osa „kasutuses olev" sisutühi, kui seadusandja oleks soovinud viidata määruse nr 1788/2003 artikli 5 punktis j ette nähtud individuaalsele piimakvoodile.

84 Lisaks tuleneb määruse nr 1782/2003 artikli 95 lõikest 3, et individuaalseid piimakvoote, mis on vastavalt määruse nr 1788/2003 artiklile 16 kõnealuse kalendriaasta 31. märtsil ajutiselt üle antud, käsitatakse sel kalendriaastal ülevõtja põllumajandusettevõtte kasutuses olevate kvootidena. Seega tuleb just sel kuupäeval toetuskõlbliku tootja olukorda hinnata piimatoetuse saamiseks.

85 Määruse nr 1788/2003 artikli 5 punkti k kohaselt määratakse selle kuupäeva alusel kindlaks „kasutada olev kvoot".

86 Neil asjaoludel tuleb märkida, et määruse nr 1782/2003 artikli 95 lõikes 1 pidas seadusandja tegelikult silmas määruse nr 1788/2003 artikli 5 punktis k määratletud kasutada olevat kvooti.

87 Seejärel tuleb analüüsida, kas juhul kui tootjale läheb asjaomase kvoodiaasta jooksul üle piimakvoot, mida seda kvooti eelnevalt kasutanud tootja on asjaomase kvoodiaasta jooksul juba kasutanud, hõlmab see mõiste ka viimati nimetatud kvooti.

88 Määruse nr 1788/2003 artikli 5 punktis k määratletud „kasutada olev kvoot" on „piimakvoot, mis on tootja kasutuses selle kvoodiaasta 31. märtsil, mille jaoks tasu on arvutatud, võttes arvesse kõiki käesoleva määrusega ettenähtud ülekandmisi, müüke, ümberarvestamisi ja ajutisi ümberjaotamisi, mis on kõnealuse kvoodiaasta jooksul aset leidnud". Sellel on niisiis selle määruse ülesehituses eriomane tähendus ja seega ei saa seda analüüsida väljaspool kõnealust konteksti.

89 Nimelt tuleneb määruse nr 1788/2003 põhjendusest 5 ning selle artikli 4 teisest lõigust ja artikli 10 lõike 3 punktist a, et see kvoot on üksnes tootja poolt võimaliku kvooti ületanud tarne ja seega tasumisele kuuluva maksu kindlaksmääramise alus, kuna üheski muus selle määruse sättes ei ole mõistet „kasutada olev kvoot" kasutatud.

90 Kui individuaalset piimakvooti või selle osa võib tootja kvoodi üleminekul kasutada selleks, et tarnida kvoodiaastal piima maksuvabalt ja seejärel ülevõttev tootja selleks, et arvata see enda kasutada oleva kvoodi hulka, vähendades seega selle aja jooksul kvooti ületanud tarnete hulka, kasutatakse sama kvooti samas ajavahemikus kaks

korda, mis on vastuolus käesoleva otsuse punktis 50 mainitud ja punktis 76 meenutatud põhimõttega, mille kohaselt liikmesriigi poolt piimatootjatele eraldatud ja viimaste poolt reservi antud kvoodid ei või ületada siseriiklikku kvooti.

91 See järeldus on ka kooskõlas määruse nr 1782/2003 üldise ülesehitusega, kuna välistab selle, et piimatoetus antakse samas ajavahemikus kahele erinevale tootjale sama kasutada oleva kvoodi alusel.

92 Seega ei saa kasutada oleva kvoodi mõistet lahutada sellest, kuidas tootjad seda kasutavad ja seega ei hõlma nimetatud mõiste üle antud individuaalset kvooti või selle osa, mida seda kvooti eelnevalt kasutanud tootja on sama kvoodiaasta jooksul juba kasutanud.

93 Seega tuleb kõiki eeltoodud kaalutlusi arvesse võttes kohtuasjas C-230/09 esitatud küsimusele vastata, et määruse nr 1782/2003 artikli 95 lõikes 1 sisalduvat väljendit „kasutuses olev toetuse saamise toetuskõlblik individuaalne piimakvoot", mis vastab määruse nr 1788/2003 artikli 5 punktis k määratletud mõistele „kasutada olev kvoot", tuleb tõlgendada nii, et see ei hõlma juhul, kui tootjale läheb asjaomasel kvoodiaastal üle piimakvoot, mille ulatuses kvoodi üleandnud tootja on selles ajavahemikus juba piima tarninud, üleantud kvoodi seda osa, mille ulatuses on üleandev tootja juba piima maksuvabalt tarninud.

**Kohtukulud**

94 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

1. **Nõukogu 29. septembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 1788/2003, millega kehtestatakse tasu piima- ja piimatootesektoris (muudetud nõukogu 22. detsembri 2004. aasta määrusega (EÜ) nr 2217/2004) artikli 10 lõiget 3 tuleb tõlgendada nii, et tarnete jaoks eraldatud siseriikliku tootmiskvoodi kasutamata osa tuleb ümber jaotada proportsionaalselt iga sellise tootja individuaalse kvoodiga, kes on piimakvooti ületanud, st kvoodiga, mis on kindlaks määratud asjaomase kvoodiaasta 1. aprillil või vastavalt liikmesriikide kehtestatavatele objektiivsetele kriteeriumidele. Selles sättes kasutatud individuaalse kvoodi mõiste ei võimalda arvesse võtta kvootide üleandmist, mis on aset leidnud kõnealuse kvoodiaasta jooksul.**

2. **Siseriiklikud õigusnormid, mis rakendavad määruse nr 1788/2003 (muudetud määrusega nr 2217/2004) artikli 10 lõikes 3 sätestatud õigust kehtestada objektiivseid kriteeriume, mille alusel jaotatakse ümber tarnete jaoks eraldatud siseriikliku tootmiskvoodi kasutamata osa, peavad olema**

**kooskõlas eeskätt liidu õiguse üldpõhimõtetega ja ühise põllumajanduspoliitika eesmärkidega, eelkõige piima- ja piimatoodete turu ühise korralduse üldpõhimõtetega.**

**3. Nende eesmärkidega ei ole vastuolus kõnealuse õiguse rakendamiseks vastu võetud siseriiklikud õigusnormid, mis lubavad üle kvoodi tarninud tootjatel, kellele läheb asjaomase kvoodiaasta jooksul vastavalt määrusele nr 1788/2003 (muudetud määrusega nr 2217/2004) üle piimakvoot, mille ulatuses on seda kvooti eelnevalt kasutanud tootja asjaomase kvoodiaasta jooksul juba piima tarninud, osaleda nimetatud ümberjaotamises, kusjuures tema puhul võetakse arvesse osaliselt või täielikult ka seda osa kvoodist. Liikmesriikidel tuleb siiski jälgida seda, et niisugused õigusnormid kehtestataks selliselt, et nende alusel ei toimuks sellised üleandmise tehingud, mille ainus eesmärk, vaatamata kooskõlale nimetatud määruses sätestatud tingimustega, on asetada teatud tootjad, kes on piimakvooti ületanud, kõnealusel ümberjaotamisel soodsamasse olukorda.**

**4. Nõukogu 29. septembri 2003. aasta määruse (EÜ) nr 1782/2003, millega kehtestatakse ühise põllumajanduspoliitika raames kohaldatavate otsetoetuskavade ühiseeskirjad ja teatavad toetuskavad põllumajandustootjate jaoks ning muudetakse määruseid (EMÜ) nr 2019/93, (EÜ) nr 1452/2001, (EÜ) nr 1453/2001, (EÜ) nr 1454/2001, (EÜ) nr 1868/94, (EÜ) nr 1251/1999, (EÜ) nr 1254/1999, (EÜ) nr 1673/2000, (EMÜ) nr 2358/71 ja (EÜ) nr 2529/2001 (muudetud komisjoni 26. jaanuari 2005. aasta määrusega (EÜ) nr 118/2005) artikli 95 lõikes 1 sisalduvat väljendit „kasutuses olev toetuse saamise toetuskõlblik individuaalne piimakvoot", mis vastab määruse nr 1788/2003**

**(muudetud määrusega nr 2217/2004) artikli 5 punktis k määratletud mõistele „kasutada olev kvoot", tuleb tõlgendada nii, et see ei hõlma juhul, kui tootjale läheb asjaomasel kvoodiaastal üle piimakvoot, mille ulatuses kvoodi üleandnud tootja on selles ajavahemikus juba piima tarninud, üleantud kvoodi seda osa, mille ulatuses on üleandev tootja juba piima maksuvabalt tarninud.**

Allkirjad